

היכן הארון

אחד מהדברים שהיה מקדש אחרון חסר בהם, הוא הארון, כמו ששינו במסכת יומא דף נ"ג, משיטל ארון, אבן היתה שם מימות נביאים ראשונים, ושתיה היתה נקראת. ונחלקו חכמים היכן הארון.

לדעת רבי אליעזר – הארון גלה עם ישראל לבבל [בגלות יכניה], שכך מבואר בדברי הנביא, "וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל חִזְקְיָהוּ שְׁמַע דְּבַר ה' הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרֹךָ אֲבַתִּיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּבִלְהָ לֹא יִתֵּר דָּבָר אֲמַר ה'" (מלכים ב' כ"ז-כ"ח), והכוונה לארון שהדברות בתוכו [שהרי תחילה כבר אמר, "כל אשר בביתך", והכל בכלל, ולמה אמר שוב, "לא יותר דבר", אלא שבוזה נתכוון על הארון]. וכן ארע, כמו שנאמר, "וַיִּלְתְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה שְׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיִּבְאֶהוּ בְּבִלְהָ עִם כָּלִי חֲמֻדַּת בֵּית ה' וַיִּמְלֵךְ אֶת צְדָקְיָהוּ אֲחִיו עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם" (דה"י ב' ל"ו י'), וחמדת בית ה' הוא הארון, [והוצרך להביא ראייה שכן ארע, כי מהכתוב הראשון אין ראייה ברורה, כי יתכן שלאחר מכן נתבטלה הגזירה מרעה לטובה].

ולדעת רבי שמעון בן לקיש – הארון נגזז במקומו, שנאמר בארון כשניתן בראשונה במקדש, "וַיִּצְרְכוּ הַבָּדִים וַיִּצְרְאוּ רֹאשֵׁי הַבָּדִים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל פְּנֵי הַדָּבָר וְלֹא יִצְרְאוּ חוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה" (מלכים א' ח' ח'), הרי שלעולם הוא במקומו, ושם נגזז.

ומאחר שהזכירו את הכתוב הזה ביארו, שמה שנאמר מתחילה "וַיִּצְרְאוּ רֹאשֵׁי הַבָּדִים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל פְּנֵי הַדָּבָר", ולאחר מכן נאמר בהם "וְלֹא יִצְרְאוּ חוּצָה", הכוונה לכך שהם נראים ולא נראים, שהיו בולטים ודוחקים בפרוכת, ונראים כשני דדי אשה, שבולטים מתחת לחלוקה.

ולדעת חכמים – הארון נגזז בלשכת דיר העצים^נ, [היא לשכה שהיתה בקרן מזרחית צפונית של עזרת הנשים שבה היו נותנים עצים לצורך המערכה].

וכן דעת המשנה והברייתא, שהביאו את המעשה בכהן בעל מום, שהיה מתעסק בעצים שבלשכת העצים, לבודקם שאין בהם תולעים, [שכל עץ שיש בו תולעת, פסול למזבח, וכהנים בעלי מומים, שאינם ראויים לעבודה, היו בודקים את העצים מתולעים], וראה אותן כהן את הרצפה, שהיתה בה אבן אחת גבוהה משאר אבני רצפה, והבין שנסתלקה משם, והוחזרה, בא ואמר לחבירו, בוא וראה את הרצפה הזו, שהיא משונה

^נ משמע שכן הלכה דיחיד ורבים הלכה כרבים. אולם במשנה משמע, שזו דעת יחיד, של בית רבן גמליאל ושל בית רבי חנניה סגן הכהנים, שהיו משתחווים כנגד דיר העצים, אבל כל השאר לא היו משתחווים שם. ואפשר שבאמת רוב החכמים מודים ששם הארון גנוז, אבל נחלקו עם בית רבן גמליאל ובית רבי חנניה סגן הכהנים, ואמרו, שלא להשתחוות שם, כדי שלא לפרסם הדבר שהארון גנוז שם.